



Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 84/21
Luxemburg, 19 mai 2021

Hotărârea în cauza T-643/20
Ryanair DAC/Comisia

Tribunalul anulează decizia Comisiei prin care aceasta aprobă ajutorul financiar al Țărilor de Jos în favoarea companiei aeriene KLM în contextul pandemiei de Covid-19 pentru insuficiența motivării

Cu toate acestea, având în vedere efectele deosebit de prejudiciabile ale pandemiei asupra economiei neerlandeze, Tribunalul suspendă efectele anulării până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie

În luna iunie 2020, Regatul Țărilor de Jos a notificat Comisiei Europene un ajutor de stat în favoarea companiei aeriene KLM, filială a societății holding Air France-KLM. Ajutorul notificat, al cărui cuantum se ridică la 3,4 miliarde de euro, constă, pe de o parte, într-o garanție de stat pentru un împrumut care urma să fie acordat de un consorțiu de bănci și, pe de altă parte, într-un împrumut din partea statului. Prin această intervenție, Regatul Țărilor de Jos intenționa să furnizeze temporar lichiditățile de care avea nevoie KLM pentru a face față repercusiunilor negative ale pandemiei de Covid-19. Astfel, ținând seama de importanța KLM pentru economia sa și pentru deservirea sa aeriană, Regatul Țărilor de Jos a considerat că falimentul acesteia ar fi exacerbat și mai mult perturbarea gravă a economiei sale cauzată de această pandemie.

La 4 mai 2020, Comisia declarase deja compatibil cu piața internă un ajutor individual acordat de Republica Franceză către Air France, altă filială a societății holding Air France-KLM, sub forma unei garanții de stat și a unui împrumut din partea acționarului, în cuantum de 7 miliarde de euro¹. Această măsură de ajutor viza finanțarea nevoilor imediate de lichidități ale Air France.

Apreciind că ajutorul notificat în favoarea KLM constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, Comisia l-a evaluat în lumina Comunicării sale din 19 martie 2020, intitulată „Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19”². Prin decizia din 13 iulie 2020, Comisia a declarat acest ajutor compatibil cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE³. În temeiul acestei dispoziții, în anumite condiții, pot fi considerate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru.

Compania aeriană Ryanair a formulat o acțiune având ca obiect anularea acestei decizii, care este admisă de Camera a zecea extinsă a Tribunalului Uniunii Europene, în urma unei proceduri accelerate, suspendând totodată efectele anulării până la data adoptării unei noi decizii de către Comisie. În hotărârea sa, Tribunalul face precizări cu privire la întinderea obligației de motivare a Comisiei în cazul în care aceasta declară un ajutor acordat filialei unei societăți holding compatibil

¹ Decizia C(2020)2983 final a Comisiei din 4 mai 2020 privind ajutorul de stat SA.57082 (2020/N) – Franța – Covid-19 : cadru temporar, [articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE] – Garanție și împrumut din partea acționarului în beneficiul Air France (denumită în continuare „decizia Air France”).

² Comunicarea Comisiei privind cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 (JO 2020, C 91 I, p. 1), modificată la 3 aprilie 2020 (JO 2020, C 112 I, p. 1), la 13 mai 2020 (JO 2020, C 164, p. 3) și la 29 iunie 2020 (JO 2020, C 218, p. 3) (denumită în continuare „Cadrul temporar”).

³ Decizia C(2020) 4871 final a Comisiei din 13 iulie 2020 privind ajutorul de stat SA.57116 (2020/N) – Țările de Jos – COVID-19: Garanție de stat și împrumut din partea statului în favoarea KLM (JO 2020, C 355, p. 1 ; denumită în continuare „decizia atacată”).

cu piața internă, în timp ce o altă filială a aceleiași societăți holding a beneficiat deja de un ajutor similar.

Aprecierea Tribunalului

În susținerea acțiunii în anulare, Ryanair a invocat în special o încălcare a obligației de motivare de către Comisie, întrucât aceasta ar fi omis să expună motivele pentru care ajutorul acordat anterior Air France nu are impact asupra evaluării compatibilității cu piața internă a ajutorului adoptat în favoarea KLM, deși Air France și KLM sunt două filiale ale aceleiași societăți holding.

În această privință, Tribunalul precizează mai întâi că decizia adoptată anterior privind ajutorul acordat Air France constituie un element contextual care trebuie luat în considerare în vederea examinării aspectului dacă motivarea deciziei atacate îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 296 TFUE. În plus, în cazul în care există temeri cu privire la efectele asupra concurenței ale unui cumul de ajutoare de stat în cadrul acelui grup, Comisiei îi revine sarcina de a examina cu o vigilență deosebită legăturile dintre societățile care aparțin acelui grup, pentru a verifica dacă acestea din urmă pot fi considerate că formează o singură unitate economică, deci un singur beneficiar, în vederea aplicării normelor în materie de ajutoare de stat⁴.

Având în vedere aceste precizări, Tribunalul subliniază că decizia atacată nu conține nici elemente privind componența acționariatului Air France și al KLM, nici informații cu privire la legăturile funcționale, economice și organice dintre societatea holding Air France-KLM și filialele sale, în timp ce menționează că societatea holding este implicată în acordarea și administrarea ajutoarelor prevăzute atât în favoarea KLM, cât și în favoarea Air France. Decizia atacată nu prezintă nici existența eventuală a vreunui mecanism care ar exclude ca ajutorul acordat Air France prin intermediul societății holding Air France-KLM să fie, tocmai prin intermediul societății holding, în beneficiul KLM și invers.

În acest cadru, Tribunalul respinge ca inadmisibile explicațiile prezentate de Comisie, pentru prima oară în ședință, pentru a demonstra că ajutorul acordat anterior Air France nu poate fi în beneficiul KLM. În plus, deși Comisia dispune de o largă putere de apreciere pentru a stabili dacă societățile care fac parte dintr-un grup trebuie să fie considerate o unitate economică în vederea aplicării schemei de ajutoare de stat, ea nu a expus totuși în decizia atacată într-un mod suficient de clar și de precis toate elementele de fapt și de drept pertinente care trebuie luate în considerare pentru aprecierea unei situații complexe, caracterizate prin acordarea în paralel a două ajutoare de stat către două filiale ale aceleiași societăți holding, care, în plus, este implicată în acordarea și administrarea ajutoarelor respective.

În plus, având în vedere insuficiența motivării de care este afectată decizia atacată, Tribunalul nu este în măsură să verifice nici necesitatea și proporționalitatea ajutorului, nici respectarea condițiilor de cumul și plafoanele stabilite la punctul 25 litera (d) și la punctul 27 litera (d) din Cadrul temporar⁵. Pentru aceleași motive, Tribunalul este în imposibilitatea de a controla dacă Comisia se află în prezența unor dificultăți serioase de apreciere a compatibilității ajutorului în cauză cu piața internă.

Prin urmare, Tribunalul statuează că, prin faptul că s-a limitat să constate, pe de o parte, că KLM este beneficiarul măsurii de ajutor în cauză și, pe de altă parte, că autoritățile neerlandeze confirmaseră că finanțarea acordată KLM nu va fi utilizată de Air France, Comisia nu a motivat

⁴ În conformitate cu punctul 11 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de „ajutor de stat” astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO 2016, C 262, p. 1), se poate considera că mai multe entități juridice distincte formează o singură unitate economică în sensul aplicării normelor privind ajutoarele de stat. În acest scop, trebuie luată în considerare existența unor participatii de control ale uneia dintre entități în cealaltă, precum și existența altor legături funcționale, economice și organice între ele.

⁵ În conformitate cu punctul 25 litera (d) subpunctul (i) din Cadrul temporar, ajutoarele de stat sub formă de noi garanții publice pentru împrumuturi sunt considerate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, cu condiția ca, pentru împrumuturile scadente după 31 decembrie 2020, valoarea totală a împrumuturilor per beneficiar să nu depășească dublul masei salariale anuale a beneficiarului pentru anul 2019 sau pentru ultimul an disponibil. Același prag se aplică ajutoarelor de stat sub forma subvenționării împrumuturilor publice, în conformitate cu punctul 27 litera (d) subpunctul (i) din cadrul menționat.

conform cerințelor legale decizia atacată, iar această insuficiență a motivării determină anularea sa.

Totuși, având în vedere faptul că această anulare rezultă din insuficiența motivării deciziei atacate, iar repunerea imediată în discuție a percepției sumelor prevăzute prin măsura de ajutor notificată ar avea consecințe deosebit de prejudiciabile pentru economia și deservirea aeriană a Țărilor de Jos într-un context economic și social marcat deja de perturbarea gravă a economiei provocată de pandemia de COVID-19, Tribunalul hotărăște să suspende efectele anulării deciziei atacate până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106